

KL's høringssvar til analyse af offentlige aktiviteter på kommercielle markeder

KL har modtaget udkast til Konkurrencerådets analyse af offentlige aktiviteter på kommercielle markeder i høring den 9. marts 2016 med svarfrist for bemærkninger den 30. marts 2016. Af høringsbrevet fremgår det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen primært ønsker bemærkninger af faglig og teknisk karakter.

Særligt i forhold til den vidtgående anbefaling om at oprette en ny, central tværgående klageenhed, som skal behandle alle klager over konkurrenceforvridende offentlig erhvervsvirksomhed, er det KL's vurdering, at der er behov for en yderligere afklaring af, hvordan kompetencefordelingen er i dag, inden KL kan tage stilling til den foreslåede konstruktion. KL's faglige synspunkter i forhold til håndhævelse af reglerne uddybes yderligere i nedenstående.

Overordnet finder KL det uhensigtsmæssigt, at kommunerne foreslås omfattet af tiltag, som dels er fremkommet på et spinkelt datagrundlag, og dels i overvejende grad har til formål at regulere konkurrencesituationen på markeder, hvor statslige videns- og uddannelsesinstitutioner og private vidensrådgivere er i konkurrence. På det kommunale område er udfordringerne således meget begrænsede - både i omfang og økonomi.

Afsæt for analysen

Analysen blev igangsat af den tidligere regering, og er videreført af V-regeringen med det formål at få belyst omfanget af offentlige aktiviteter i konkurrence med private markeder. Analyserapporten bygger dels på en offentlig høringsrunde fra foråret 2015, som havde til formål at indsamle konkrete eksempler på området samt spørgeskemaundersøgelser blandt såvel relevante statslige aktører, private virksomheder samt alle 98 kommuner, som er gennemført ultimo 2015.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har inviteret KL's sekretariat til en række dialogmøder om analysen. Det har forekommet KL vanskeligt gennem alle møderne at se behovet for en så omfattende analyse - set i lyset af omfanget og karakteren af kommunernes begrænsede muligheder for at udøve erhvervsvirksomhed.

Spinkelt datagrundlag for anbefalinger

Det er KL's vurdering, at analysen og de deraf følgende anbefalinger bygger på et relativt spinkelt datagrundlag.

For det første er det bemærkelsesværdigt, at relativt få virksomheder har svaret på spørgeskemaundersøgelsen. Således har alene 221 virksomheder svaret på hele undersøgelsen og 73 virksomheder har afgivet delvise besvarelser. Det drejer sig primært om små- og mellemstore virksomheder

Dato: 30. marts 2016

Sags ID: SAG-2015-02237
Dok. ID: 2173596

E-mail: SNM@kl.dk
Direkte: 3370 3740

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

(SMV'er) med bygge og anlæg eller videns- og uddannelsesområdet som forretningsområde, som har deltaget i undersøgelsen.

Det fremgår ikke umiddelbart, hvor mange spørgeskemaet har været udsendt til, det er i sig selv et problem, da man således ikke kan vurdere frafaldets betydning for resultatet. Men en større dansk interesseorganisation har alene distribueret skemaet til ca. 800 virksomheder, hvorfor det samlede antal virksomheder, der har fået spørgeskemaet må vurderes at være betydeligt højere.

Alligevel er det kun mellem 41 og 66 virksomheder, der har svaret på de spørgsmål, som vedrører kommercielle aktører i konkurrence med kommunale aktører, og som danner grundlag for figur 5.3. til 5.6. Det indikerer, at udfordringen i forhold til kommunal erhvervsvirksomhed er meget begrænset.

Det spørgeskema, som har haft til formål at afdække kommunernes aktiviteter på kommercielle markeder, er udsendt til alle landets 98 kommuner (ultimo 2015). 35 kommuner har gennemført spørgeskemaundersøgelsen og 3 kommuner har besvaret spørgeskemaet delvist.

Mange kommuner har tilkendegivet over for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at det har været et meget ressourcekrævende og vanskeligt tilgængeligt spørgeskema. Det er forhold som KL's sekretariat løbende har gjort styrelsen opmærksom på, herunder at det især ikke vil være muligt at få tilvejebragt et fyldestgørende billede af økonomien vedrørende kommunernes erhvervsvirksomhed.

Kommunal erhvervsvirksomhed kan udføres inden for en begrænset række områder med hjemmel i kommunalfuldmagten og øvrig sektorlovgivning. De eksempler, som nævnes i analyserapporten vedrører fx salg af genanvendeligt affald, genbrugstøj, salg af genstande i overskud (fx brugte møbler), juletræer, brænde m.v. fra kommunale skove, produktion fra kommunale beskæftigelsesværksteder og knowhow, som er et biprodukt af andre kommunale opgaver.

Der er således tale om meget perifere ydelser, som alene afhænder til markedspris ud fra en værdispildsbetragtning. Alene 15 af de adspurgte kommuner har været i stand til at angive et bedste skøn for deres indtægter på erhvervsvirksomhed, som anslået beløber sig til godt 88 mio. kr. i 2014. De 15 kommuner, som har afgivet svar om indtægter, dækker 25,0 pct. af den danske befolkning. Til sammenligning er omfanget af indtægtsdækket virksomhed i staten opgjort til ca. 2,5 mia. kr. i 2014.

Kommunernes indtægter fra erhvervsvirksomhed fylder altså umiddelbart ganske lidt, som det fremgår med tydelighed. I statsforvaltningen har der således i perioden 2004 – 2015 været rejst 11 sager vedrørende erhvervsvirksomhed i henhold til kommunalfuldmagten og øvrige hjemmelsgrundlag, hvoraf tre er vurderet ulovlige, jf. tabel 5.2.

Konkurrencerådet foreslår en række opstrammende tiltag

Med afsæt i bl.a. resultaterne fra spørgeskemaundersøgelserne foreslås en række opstrammende tiltag, som skal sikre, at offentlige erhvervsaktiviteter

Dato: 30. marts 2016

Sags ID: SAG-2015-02237
Dok. ID: 2173596

E-mail: SNM@kl.dk
Direkte: 3370 3740

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

ikke er unødigt konkurrenceforvridende. I det nedstående kommenteres særligt på to af anbefalingerne.

I forhold til *håndhævelse af reglerne* anbefales det, at klageadgangen styrkes, ensartes og gøres mere gennemsigtig herunder, at der oprettes en central tværgående klageenhed, som skal behandle alle klager over konkurrenceforvridende offentlig erhvervsvirksomhed.

Mange af de adspurgte virksomheder peger på, at det er uklart, hvor man som virksomhed kan rejse en klage over konkurrenceforvridende virksomhed.

Det fremgår af rapporten, at Kommissionen har enekompetence til at anvende EU-statsstøttereglerne, og at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, der håndhæver statsstøttereglerne i konkurrenceloven, kan undlade at behandle en støtteforanstaltning, der kan påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne.

Idet rapporten ikke omtaler det kommunale tilsyns (Statsforvaltningens og Social- og Indenrigsministeriets) kompetence i forhold til kommunernes overholdelse af EU-statsstøtteregler, kan KL bemærke, at både Statsforvaltningen og Social- og Indenrigsministeriet har behandlet/behandler en række sager vedr. kommunernes overholdelse af EU-statsstøtteregler.

Statsforvaltningen fører ikke tilsyn, i det omfang særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag, jf. lov om kommunernes styrelse § 48, stk. 3.

Efter KL's opfattelse er det vigtigt at få afklaret, hvilke klage- og tilsynsmyndigheder, der i dag fører tilsyn/behandler klager vedr. kommunernes overholdelse af statsstøttereglerne.

I forhold til *prissætning* er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens konklusion, at principperne om fx skatteneutralitet, reguleringsneutralitet og indregning af en rimelig kommerciel fortjeneste ikke altid tilgodeses i prissætningen af den indtægtsdækkede virksomhed, som statslige institutioner kan udføre med hjemmel i Finansloven og i den kommunale erhvervsvirksomhed, som kommunerne kan udføre med hjemmel i kommunalfuldmagten og anden sektorlovgivning. Umiddelbart synes det ikke særlig klart, med afsæt i analyserapporten, hvad der ligger i følgende forhold, samt hvordan det i praksis skal håndteres at sikre dette yderligere.

I dag eksisterer der allerede en udførlig vejledning i omkostningskalkulation på kommunernes område, som beskriver principperne for, hvordan prisen for en ydelse skal prissættes. Umiddelbart finder KL ikke, at der er behov for at revidere denne vejledning.

Endvidere peger analysen på problemer med prisfastsættelse, når en privat leverandør og kommunen er i konkurrence, dvs. den situation, hvor kommunen vælger at afgive et kontrolbud på en udbudt opgave. I praksis forekommer det relativt sjældent i lyset af det samlede antal offentlige udbud. Men det er kendt, at erhvervsorganisationerne ofte finder, at kommunerne ikke i tilstrækkeligt omfang medregner alle indirekte omkostninger i deres pris.

Dato: 30. marts 2016

Sags ID: SAG-2015-02237
Dok. ID: 2173596

E-mail: SNM@kl.dk
Direkte: 3370 3740

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

Også på dette område findes der i dag en bekendtgørelse, som regulerer denne prisfastsættelse.

Med venlig hilsen

Claus Ørum Mogensen

Kontorchef

Dato: 30. marts 2016

Sags ID: SAG-2015-02237
Dok. ID: 2173596

E-mail: SNM@kl.dk
Direkte: 3370 3740

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4